

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ

ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Πολλές συζητήσεις γίνονται τα τελευταία χρόνια για την προστασία του περιβάλλοντος. Για τις αιτίες που μολύνουν το περιβάλλον. Για τα μέτρα που πρέπει να παρθούν, ώστε να διατηρηθεί καθαρό, να μη χάσει τη φυσική του όψη.

Σύλλογοι συγκροτούνται, για να προστατέψουν το περιβάλλον. Ειδική υπηρεσία δημιουργούν γι' αυτό οι δήμοι, οργανισμοί. Ιδιαίτερα έχει καταπιαστεί με αυτό η τοπική αυτοδιοίκηση, οι δήμοι και οι μεγάλες Κοινότητες.

Τι γίνεται για τον ίδιο σκοπό στην επαρχία μας; Υπάρχει κίνδυνος αλλοίωσης και μόλυνσης του περιβάλλοντος; Γίνεται καμιά προσπάθεια για να προστατευτεί; Ερωτήματα στα οποία εύκολα απαντά ο κάθε συνεπαρχιώτης σ' όποιο χωριό, σ' όποια γειτονιά κι αν μένει, με ένα μεγάλο ΝΑΙ.

Οι μικροπυρκαγιές που σε αραιά, ευτυχώς, διαστήματα παρουσιάζονται, η χρήση σε μεγάλη έκταση των απορριπτικών με τα πλαστικά περιβλήματά τους η χρησιμοποίησή σε μεγάλο βαθμό της ναύλων σακούλας, που μέρα με τη μέρα απλώνεται πιο πολύ και η μεγάλη χρήση συσκευασμένων τροφίμων σε μεταλλικά κουτιά καταστρέφουν και μολύνουν το περιβάλλον. Όλα αυτά τα πλαστικά περιβλήματα, οι ναύλων σακούλες, και τα μεταλλικά κουτιά που δεν μπορούν να ξαναχρησιμοποιηθούν, γεμίζουν τις αυλές, τους δρόμους, τα χωράφια και τους χειμάρρους και με τις πρώτες βροχές σκεπάζουν τις αιμουδιές της άλλοτε πεντακάθαρης παραλίας της επαρχίας μας.

Μα εκτός από τα σκουπίδια, με τα είδη που αναφέρουμε πιο πάνω, τα οποία μεταφέρουν οι χειμάρροι στην αιμουδιά της θάλασσάς μας, την καλοκαιρινή περίοδο τα σκουπίδια πληθαίνουν ακόμη πιο πολύ από τους συνεπαρχιώτες μα και τις χιλιάδες ξένους που πηγαίνουν στη θάλασσα της Βιάννου για τα μπάνια τους. Και πολλές είναι οι περιπτώσεις που μετατρέπονται σε μολυσματικές εστιές.

Έτσι προκύπτει η ανάγκη να παρθούν μέτρα για να απαλλάξουμε το χώρο της επαρχίας μας από την ασηχμία που δημιουργούν τα τέτοιου είδους σκουπίδια, αλλά και από τον κίνδυνο να δημιουργηθούν μολυσματικές εστιές εις βάρος της υγείας των κατοίκων.

Με πρώτη ματιά φαίνεται δύσκολο να αντιμετωπιστεί η κατάσταση αυτή. Με λίγη καλή θέληση όμως όλα μπορούν να ξεπεραστούν. Αρκεί να μιλώσουμε όλοι τόσο μεγάλη σημασία έχει η καθαριότητα του γύρω μας χώρου. Τότε όλα είναι κατορθώτα.

Οι κοινότητες της επαρχίας, όλες οι κοινότητες, μικρές ή μεγάλες να βρουν τον κατάλληλο χώρο, όπου θα συγκεντρώνονται όλα τα σκουπίδια που δεν γίνονται κοπριά, όπως γινόταν τα παλιά χρόνια. Στο χώρο αυτό να καίγονται ή να θάβονται όλα τα είδη που αναφέραμε πιο πάνω.

Η Κοινότητα Α. Βιάννου, όπως μας πληροφόρησαν, βρήκε τον κατάλληλο χώρο. Ας τον βρουν και οι υπόλοιπες.

Στην παραλία, με τη φροντίδα των αντίστοιχων κοινοτήτων, πρέπει να τοποθετηθούν στις πολυσύχναστες περιοχές βαρέλια που να συγκεντρώνονται

όλα τα απορρίμματα και από εκεί να απομακρύνονται σε συχνά χρονικά διαστήματα. Αλλά πέρα από τη φροντίδα των κοινοτήτων επιβάλλεται να γίνει συνήθεια στον καθένα μας να μη ρίχνει τίποτε χάμα, στην άμμο, στο δρόμο ή οπουδήποτε αλλού. Να γίνει συνήθεια όχι μονάχα να μη ρίχνουμε τίποτε αλλά όταν κάτι πέσει στην αντίληψή μας, να φροντίσουμε για την απομάκρυνσή του.

Καθένας χωριστά κι όλοι μαζί θα πετύχουμε σε σύντομο χρονικό διάστημα να μας έχει γίνει συνήθεια, που και οι ίδιοι θα αναρωτιόμαστε για τ' αποτελέσματα που θα διαπιστώσουμε.

Έτσι θα κρατήσουμε καθαρή την αυλή μας, το δρόμο, τα χωράφια, τους χειμάρρους, τη φημισμένη Βιαννίτικη παραλία από τον Τσουτσουρο ως τα Τέρτα.

Έτσι πρέπει να κινηθούμε μέχρι να υλοποιηθεί η προσπάθεια που ξεκίνησαν οι κοινότητες της επαρχίας για τη συγκρότηση Συνδέσμου Κοινοτήτων της επαρχίας. Ένα από τα πολλά κοινά προβλήματα που θα έχει να αντιμετωπίσει θα είναι και η συγκέντρωση και απόρριψη των σκουπιδιών.

Η συγκέντρωση και απόρριψη θα μπορεί να γίνεται μ' ένα αυτοκίνητο που θα περνά 2 ή 3 φορές την εβδομάδα από κάθε χωριό.

Φροντίδα για τα σκουπίδια, διατήρηση κι επέκταση του πρασίνου, σκόρπισμα μπλόκικου ασβέστη είναι οι τρεις βασικοί παράγοντες για να κρατήσουμε το χώρο της επαρχίας όπως ταιριάζει σε πολιτισμένους ανθρώπους.

Ούτε μια σακούλα ναύλων, ούτε ένας παλιοτενεκές στις αυλές, στους δρόμους, στα χωράφια.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΜΑΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
«Ο ΔΙΑΒΑΤΗΣ»

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Αγαπητοί Συνεπαρχιώτες,

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου μας, σας καλούμε σε Γενική Συνέλευση που θα γίνει στα γραφεία της Παγκρήτιας Ένωσης Γεωργίου Γενναδίου 7 στις 12 Ιουνίου 1983 ημέρα Κυριακή και ώρα 9.30 π.μ.

Δεν πρέπει να λείπει κανείς μας, είναι όμως δυνατό σύμφωνα με το Καταστατικό, για ένα μέλος που δεν μπορεί να 'ρθεί, να εξουσιοδοτήσει άλλο να τον αντιπροσωπεύσει.

Τα θέματα που θα συζητηθούν και θα απασχολήσουν τη Συνέλευση είναι:

- 1) Απολογισμός του Δ.Σ.
- 2) Ταμειακή Διαχείριση
- 3) Έκθεση Εξελεγκτικής Επιτροπής
- 4) Εκλογή Εφορευτικής Επιτροπής
- 5) Εκλογή νέου Δ.Σ.

Δικαιώμα ψήφου έχουν όλα τα τακτικά μέλη που είναι ταμειακώς εντάξει, αλλά μπορούν και εκείνη τη μέρα να τακτοποιήσουν τις υποχρεώσεις τους.

Σας παρακαλούμε όσοι επιθυμούν να υποβάλουν υποψηφιότητα για το νέο Δ.Σ. να το γνωρίσουν εγγράφως στον Πρόεδρο άγκαιρα, ώστε να υπάρξει χρόνος για την εκτύπωση των ψηφοδελτίων.

Πιστεύουμε πως θα υπάρξει άμιλλα και ζήλος από τους συνεπαρχιώτες στην υποβολή υποψηφιοτήτων μελών του νέου Δ.Σ. για τη συνέχιση της ύπαρξης του «ΔΙΑΒΑΤΗ» σε ολοένα αυξανόμενους στόχους δράσης.

Με την ευκαρία σας γνωρίζουμε πως την τελευταία Κυριακή του Μην 29—5—84 ο-

γανώνεται από το Σύλλογό μας εκδρομή στη Λίμνη Παλαοχώρου, Λουτράκι, με πούλμαν. Τιμή εισιτηρίου δρχ. 300.

Θα προσφερθεί αρνί πασχαλινό μαζί με βιαννίτικο ξεφάντωμα. Για την επιτυχία της εκδρομής περιμένουμε την αθρόα συμμετοχή των μελών και φίλων του Συλλόγου.

Μπορούν να ενημερωθούν σχετικά, με τα τηλέφωνα των υπευθύνων της εκδρομής Μανόλη Αναστασάκη 3608574 και Γρηγόρη Σωμαράκη 5234347.

Η εκκίνηση θα γίνει το πρωί 7.30' από τα γραφεία του Συλλόγου.

Υπευθυμίζουμε στα μέλη του Συλλόγου μας ότι λειτουργεί χοροδασκαλείο, στο οποίο μπορούν να παρακολουθούν όσοι θέλουν.

Με πατριωτικούς χαρτισμούς Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΣΑΠΙΑΚΗΣ

Ο Γεν. Γραμματέας
ΜΑΝΩΛΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΑΚΗΣ

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΛΑΜΙΩΤΩΝ «ΒΙΓΛΑ»

Αγαπητά «Βιαννίτικα Νέα»,

Σας παρακαλούμε να δημοσιεύσετε όσα σας στέλνουμε για την έκθεση που πραγματοποιήσαμε στην Αθήνα στα γραφεία του Συλλόγου στις 24 Απριλίου 1983. Η έκθεση θα παραμείνει ανοικτή κάθε Τετάρτη και Σάββατο μετά τις 8 το βράδι μέχρι τις αρχές Ιουλίου. Έπειτα θα μεταφερθεί στο Καλάμι και Φωρή Φοράδα και θα λειτουργήσει κατά τις εορτές Αγ. Παρασκευής και Αγ. Πανελεήμονα. Κατόπιν θα μεταφερθεί πάλι στη Αθήνα, όπου θα παραμείνει μέχρι τα Χριστούγεννα.

Η έκθεση είναι συλλογική δουλειά των μελών του Συλλό-

γου και σας στέλνουμε την ομιλία που έγινε την ημέρα των εγκαίνιων, καθώς και το φυλλάδιο που διανέμιμα στους επισκέπτες μας.

Ευχαριστούμε πολύ
ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στή σελίδα 3

Η Επιτροπή του Πανεπαρχιακού μνημοσύνου ξεκίνησε την προετοιμασία της. Βοηθείστε την όσο και όπως μπορείτε. Οι Κοινότητες ας κόψουν έγκαιρα τα εντάλματα για το ποσόν που ψήφισαν ή θα ψηφίσουν.

Φέτος, 40 χρόνια από τις εκτελέσεις, το μνημόσυνο πρέπει να καλυφθεί με περισσότερες εκδηλώσεις. Ας βοηθήσουμε σ' αυτό όλοι.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Για τη Διεύθυνση Γεωργίας

Στην Κοινότητα Βιάννου υπάρχει η περιφέρεια Λιβάδια. Έκταση με πολλά στρέμματα, που παλιότερα καλλιεργούνταν σιτηρά των οποίων η καλλιέργεια σήμερα έχει σταματήσει. Δεν υπάρχει ούτε αξιολογία κτηνοτροφία που να επωφεληθεί το χόρτο που υπάρχει. Πολοί κάτοικοι ρωτούν και το ερώτημά τους μεταφέρουμε σ' αυτές τις στήλες.

Μήπως θα μπορούσε να γίνει ενιαία καλλιέργεια όλου του χώρου των Λιβαδιών με κτηνοτροφικά φυ-

τά και η διατήρηση μιάς κτηνοτροφικής μονάδας, με τα πολλά οφέλη που μπορεί να προσφέρει; Μήπως μια ομάδα παραγωγών η ο Σύνδεσμός θα μπορούσαν να καταπιαστούν με το θέμα αυτό;

Η Γεωργική υπηρεσία, εκτιμώντας την σπουδαιότητα του θέματος, μπορεί να στείλει αρμόδιο γεωπόνο που, αφού μελετήσει την κατάσταση, να κάνει συγκεκριμένες και τεκμηριωμένες προτάσεις στους κατοίκους. Οι κάτοικοι το περιμένουν και τα Β.Ν. πιστεύουν πως η Διεύθυνση Γεωργίας θ' ανταποκριθεί.

Για τη ΔΕΗ

Τριάντα κάτοικοι που ζουν και καλλιεργούν τα περβόλια τους στην περιφέρεια Πατέλες της Άρβης, ζητούν με αίτησή τους την παροχή ρεύματος. Ανάμεσα από τα σπίνια τους περνά το δίκτυο της ΔΕΗ. Σε παλιότερη αίτησή τους ζητήθηκε άδεια Πολεοδομικού.

Το Πολεοδομικό όμως με βάση τον νόμο περί οικισμών που υπήρχε πριν από το 1923 δεν τους χορήγησε άδεια. Έτσι την περίοδο 1960 που ξεκίνησε η καλλιέργεια των πρώιμων κηπευτικών και χρόνο με το χρόνο επεκτείνον-

ταν, οι παραγωγοί δεν μπορούσαν να πηγαίνουν στα χωριά το βράδι. Μπροστά τους το δίλημμα: Να μην καλλιεργήσουν και να φύγουν για τις πόλεις και το εξωτερικό όπως έκαναν πολλοί ή να κτίσουν έστω και χωρίς άδεια, για να ξεπουράσουν και να ξεκουραστούν τα βράδια. Προτίμησαν το δεύτερο για το καλό τους την αρχή, για όφελος της εθνικής οικονομίας έπειτα, με τις τεράστιες ποσότητες των αγροτικών προϊόντων που εξαγονται από την περιοχή.

Σήμερα τα πρώτα δωμάτια έχουν γίνει πλήρεις κατοικίες, όπου διαμένουν μόνιμα με τα παιδιά τους που πηγαίνουν στα κοντινά σχολεία με τα πόδια ή το αυτοκίνητο.

Μένουν όμως στο σκοτάδι. Με το λύχνο και τη λάμπα, όπως οι παππού-

Συνέχεια στή σελίδα 4

ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

“ΤΑΓΜΑ ΙΠΠΟΤΩΝ ΚΡΗΤΗΣ”

«Προτείνουμε, σαν ζήτημα υπέρτατου καθήκοντος τιμής, να δημιουργηθεί ένα έκτακτο τάγμα των Ιπποτών της Κρήτης, για να τιμηθεί με ειδικό παράσημο κάθε πολίτης και κάθε αξιωματικός που πήρε μέρος στην παραδοξότερη και ένδοξότερη μάχη της Ιστορίας, τη ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ. Οι Άγγλοι και οι Έλληνες στρατιώτες, οι άντρες και οι γυναίκες της Κρήτης, που πήραν μέρος στη θρυλική αυτή μάχη, πρέπει να καταταχθούν ονομαστικά σε ένα ειδικό τάγμα υπερανθρώπων.

Αφού γνώρισαν οι εμικοί αυτοί πολεμιστές τον κατακλιισμό της ανθρώπινης αγριότητας κι αντιμετώπισαν μια κόλαση από φλόγες, αίματα και θάνατο, είναι ζήτημα αν θα μπορούσαν πια να νιώσουν τη γαλήνη της ζωής. Πρέπει όμως να δεχτούν τη λατρεία και την ευλάβεια από όλους εμάς τους άλλους, τους μικρότερους ανθρώπους, που παρακολουθήσαμε την ένδοξη μάχη τους και δε μας μένει τίποτε άλλο παρά να τους στεφανώσουμε με δάφνες. Αυτό όμως πρέπει να γίνει όταν θα έχουμε ψυχική γαλήνη, για να μπορούμε να απονείμουμε τιμές, πρέπει να γίνει όταν θα πάψουν οι δονήσεις και η μανία της φωτιάς του πολέμου, όταν θα τελειώσει η αιματηρή αγωνία. Και αυτοί ακόμα οι Γερμανοί θα σηκώσουν το χέρι τους, θα σταθούν προσοχή και θα χαιρετίσουν με ευλάβεια τα δαφνοστεφανωμένα κεφάλια των γενναίων, τα κεφάλια εκείνων που και καταταγμένοι ακόμη τα κρατούσαν ψηλά, χωρίς να υποκύψουν».

(Απόσπασμα από άρθρο της εφημερίδας «Χρόνος», Τόκιο, Μάιος 1941).

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Υγειονομικός Σταθμός Βιάννου	22205
Ίατρείο Αγροτικό Πεύκου	31377
Χωροφυλακή Υποδιοίκηση Βιάννου	22206
Χωροφυλακή Σταθμός Πεύκου	31376
Γυμνάσιο Βιάννου	22230
Άγρονομείο Βιάννου	22006
Ειρηνοδίκη	22211
Συνεταιρισμός Βιάννου (Γραφεία)	22226
Συνεταιρισμός Βιάννου (Έλαιουργείον)	22136
Ο.Γ.Ε. (βλάβαι)	22121
Ο.Γ.Ε. (πληροφορίες)	22215
Έλληνικά Ταχυδρομεία	22203
Κτηνιατρείο	22090

ΑΓΟΡΑΙΑ

Πετράκης Χαρ. — Βιάννος	22051
Ζαϊμάκης Θεόφιλος — Βιάννος	22404
Θεοδοσάκης Γεώργιος — Πεύκος	31437
Καρτάκης Έμμανουήλ — Λουτράκι	22103
Λασηθιωτάκης Γ. — Βιάννος	22355
Χατζάκης Ιωάννης — Άγιος Βασίλειος	31301
Γαλανάκης Μιχ. — Χόνδρος	22101
Ψερολογάκης Κων. — Χόνδρος	22109
Σοφοκλής Παπαδάκης — Καλάμι	31275
Ιωάννης Κονσολάκης — Άμυρά	31420

(Γιά ύπεραστικά: 0895)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ:

Έφη Έμμαν. Μπαρμπού νάκη και Γεώργιος Σφακία νάκης

ΓΑΜΟΙ ΣΤ' ΑΜΥΡΑ:

Μαριάννα Σπ. Κονσολάκη και Γιάννης Μαραγκάκης

ΣΤΟΝ ΠΕΥΚΟ:

Αικατερίνη Γεωργ. Πιτροπάκη και Παναγ. Ζιάτας

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ:

Η κ. Φανή συζ. Γεωργίου Ζώη γέννησε αγόρι

Η κ. Ελένη συζ. Έμμαν. Αναστασάκη γέννησε κορίτσι

ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ

Η κ. Ελισάβετ συζ. Χριστόφορου Βαρδιατζάκη γέννησε κορίτσι.

ΘΑΝΑΤΟΙ ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ:

Μαρία συζ. Ζαχ. Μπελαντάκη, το γένος Χρ. Παπαδημητράκη

Μαρία Χα Έμμ. Κονδυλάκη

ΣΤΗ ΒΙΑΝΝΟ:

Ηλίας Παπαδημητράκης Μιχαήλης Σπανιάκης

ΣΤΟΝ ΠΕΥΚΟ:

Αικατερίνη Παπαδημητρουπούλου

ΣΤΟΝ ΚΡΕΒΒΑΤΑ:

Μαριάνθη Χα Γεωργίου Ζωάκη

ΣΤΟ ΡΕΘΥΜΝΟ:

Γεώργιος Κόμης

Σημ. Στο προηγούμενο φύλλο και στους θανάτους στον Πεύκο γράφηκε από λάθος Μιχ. Βαρδάκης, αντί για το σωστό Μιχ. Βραχνάκης.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Η δ. Άννα Νικολάου Βαρδάκη πήρε το πτυχίο της Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Θράκης. Της ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

— Η κ. Μέλπω Κόμη — Παπασαράντου ευχαριστεί όσους της συμπαραστάθηκαν στο βαρύ πένθος της για το θάνατο της μητέρας της. Ιδιαίτερα ευχαριστεί την Πολύμνια Γ. Τσιγκνάκη.

— Το Φιλόπτωχο Ταμείο Βιάννου ευχαριστεί τις κ. κ. Μέλπω Κόμη — Παπασαράντου και Μαρίκα Κόμη — Αργαουτάκη για τις δωρεές τους στη μνήμη της μητέρας τους Ελένης Λεων. Κόμη, καθώς και το Χαραλ. Νικ. Παπαματθαίου για τη δωρεά του στη μνήμη της πεθεράς του Μαρία Έμμ. Τσιγκνάκη.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Θερμά συγχαρητήρια στην αγαπημένη μας ανεψιά Άννα Ν. Βαρδάκη που πήρε το πτυχίο της Νομικής του Πανεπιστημίου Θράκης.

Οικογέν. Ι. Κασσωτάκη

Σαν συμπλήρωμα

Κύριε Χρηστάκη Διαβάζοντας στα Β.Ν. το εμπνευσμένο — εθνικό — άρθρο σας, της 28 Μαρτίου με τον τίτλο: 1821 — 1941 — 1983 στο οποίο άρθρο αναγράφονται τα ονόματα των αρχηγών που πρωτοστάτησαν στον αγώνα μας κατά των Τούρκων, θεώρησα απαραίτητο να προσθέσω ένα ακόμη όνομα. Το όνομα του **Κόμη Σπυριδάκη**, ο οποίος ήταν μέλος της Φιλικής Εταιρείας και τον οποίον σκότωσαν — με ενέδρα — οι

Τούρκοι στην πλατεία της Βιάννου (κοντά στο σπίτι του Λυριτζάκη). Την ιστορία την άκουσα από τον αλησμόνητο πατέρα μου Λεωνίδα Έμμ. Κόμη. Ιστορία που του την είχε διηγηθεί ο πατέρας του Έμμ. Κόμης, ο οποίος ήταν ένας από τους καλούς ζωγράφους της Κρήτης είχε ζωγραφίσει όλες σχεδόν τις εκκλησίες της Άνω Βιάννου, αλλά και του «Μέσα Δήμου», των 13 χωριών που έκαναν οι Γερμανοί. Μ. Κόμη — Αρναουτάκη

Η ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

ΜΑΡΙΑΝΘΗ Ι. ΚΟΥΣΚΟΥΜΠΕΝΑΚΗ

διορίστηκε συμβολαιογράφος και τοποθετήθηκε στη νεοσυσταθείσα θέση Αρκαλοχωριού.

ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΜΑΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Το μήλο το δροσόμηλο

(Με τον τίτλο αυτό μας έστειλε μερικούς σκόρπιους στίχους, ο συνεργάτης των Β.Ν. Γιώργης Θεοδοσάκης που του αφηγήθηκε ο Αντώνης Μανειτάκης (Καταραμένος). Επειδή, όπως κι ο ίδιος γράφει, δεν ήταν πλήρες, αποταθήκαμε και σε άλλους συνεπαρχιώτες για τη συμπλήρωσή του.

Έτσι με τη βοήθεια της κ. Ελπινίκης Παπαμαστοράκη και του Μανόλη Παπαγιάννη, που το έχει σε κασέτα, αφήγηση του πατέρα του, το συμπληρώσαμε και πιστεύουμε να είναι πλήρες):

Το μήλο — όσο κρέμεται εις τη δροσομηλίτσα, ψύγεται (1) γή μαραινεται, γή κοτσυφός το τρώει, γή πέφτει στο παράσπρατο και παίρνουν το οι διαβάτες. Έτσι 'ναι δα κι η κοπελιά σαν έρθει του καιρού της. Βρίσκει αφορμή της μάνας της κι αιτία του κυρού της: —Μάνα, στη μέση δε χωρώ, στην άκρα πρώνε οι ψύλλοι, κι αν θέσω (2) στα προσπόδια σας, γλιωτρώ και πέφτω κάτω. Στρώσε μου, μάνα, στην αυλή, όξω στο φεγγαράκι, για να γρικώ (3) αήδον·ού λαλιά και πέρδικας κανάκι, για να γρικώ και το βοσκό όντε διπλοσφυρίζει κι όντε λαλεί τα πρόβατα κι όντε τα ποτσακίζε (4). —Μωρή βοσκόν αγάπηςσε, μωρή βοσκό θα πάρεις, απούχουν τα στίβνια του εννά λαγιώ πεδούλια (5) και σκύλινα και κάτινα (6) και γ'τα·κα (7) και πρόβεια, και κολπασάφρας (8) κούτελο και τ' όφη το δερμάτι; —Μάνα, βοσκόν αγάπηςσε. Μάνα, βοσκό θα πάρω.

Λέξεις:

1. Ψύγομαι: Ξεραίνομαι
2. Θέτω: Ξαπλώνω (για ύπνο)
3. γρικώ (και γροικώ): ακούω
4. (α)ποτσακίζω: συγκρατώ, συμμαζεύω
5. πεδούλι: μπάλωμα υποδημάτων
6. κάτινος: γατίσιος, από δέρμα γάτας
7. γ'τα·κα: κατσικίσιος
8. κολπασάφρας: σαύρια

Η Σημείωση του κ. Θεοδοσάκη:

Το παραπάνω δημοτικό τραγούδι αποκαλύπτει την οικονομικοκοινωνική και ηθική δομή της οικογένειας και των κοινωνικών ομάδων της αγροτικής τάξης και γενικότερα του λαού της υπαίθρου σε περαστικούς καιρούς. Επίσης δείχνει τη διαμόρφωση οικογενειακών σχέσεων που απορρέουν από την ηλικία και την επιρροή μελών της οικογένειας στη συνολική κοινωνική ομάδα. Τέλος την συμπάθεια και την αγάπη πρωτόγονων επαγγελματιών, καθώς και την έλλειψη τρωικών επαγγελμάτων.

Κατά τη γνώμη μου το παραπάνω δημοτικό τραγούδι δεν είναι απλώς ένα ωραίο ποίημα αλλά και μία σημαντική πηγή πληροφοριών για περασμένες εποχές. Επειδή υπάρχουν πληροφορίες ότι έχει και συνέχεια παρακαλώ όποιονδήποτε τη γνωρίζει να τη δημοσιεύσει στα «Β.Ν.».

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ

Συνεδρίασε την περασμένη βδομάδα ο Σύλλογος γονέων και κηδεμόνων του Γυμνασίου— Λυκείου Βιάννου και συζητήσαν για τη λειτουργία των Σχολείων και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν.

Ιδιαίτερα τους απασχόλησαν τα θέματα προσωπικού και διακίνησης των μαθητών.

Τον περασμένο χρόνο τα σχολεία άρχισαν μαθήματα, χωρίς να έχουν καλυφθεί οργανικά όλες οι θέσεις. Έτσι οι θέσεις που καλύφθηκαν με αποσπάσεις ουσιαστικά παραμένουν κενές.

Γι' αυτό είναι ανάγκη στο διάστημα του καλοκαιριού να συμπληρωθούν με οριστικές τοποθετήσεις όλες οι οργανικές θέσεις. Κενή παραμένει και η θέση του Λυκειάρχη, γιατί η Λυκειάρχης που αρχικά τοποθετήθηκε στη Βιάννο έφυγε, χωρίς να σταλεί αντικαταστάτης της.

2. Η λύση που έχει δοθεί με το λεωφορείο το οποίο διακινεί τους μαθητές στα χωριά τους δεν κρίνεται επαρκής. Τα παιδιά ταλαιπωρούνται και χάνουν αρκετό χρόνο πολύτιμο για τη μελέτη τους.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού ο Σύλλογος αποφάσισε ν' αγοράσει λεωφορεία για τη Σχολική Εφορεία, που

ΤΟ ΛΙΝΑΡΙ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

«ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΑΝΝΟΥ»

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ κ. Γ. Ν. ΘΕΟΔΟΣΑΚΗ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ Ο.Τ.Ε. ΑΦΗΓΗΣΗ της ΖΩΗΣ Ν. ΘΕΟΔΟΣΑΚΗ μητέρας μου

3ο ΤΟ ΚΟΠΑΝΙΣΜΑ

Παίρνανε οι γυναίκες ένα κομμάτι σκοινί. Δεμαθίζανε όσους μάτσους μπορούσαν να μεταφέρουν και τους πηγαίνανε στους συνηθισμένους τόπους. Εκεί άφηναν το δεμάτι και μάτσους κάτω από τον ίσκιό ενός δέντρου. Έκαναν «κούδα» το φουστάνι τους (σημ. κώνιανε το φουστάνι τους το διπλώνανε, το περνούσανε στη μέση τους) και καθίζανε. Απλώνανε τα πόδια τους. Το δεμάτι με τους ακοπάνιστους μάτσους βρισκόταν πάντα κοντά στο αριστερό τους χέρι.

Με το αριστερό τους χέρι έπαιρναν ένα ένα μάτσο. Σε μία πλακωτή πέτρα που βάζανε δίπλα στο δεξιό ποδάρι, χτυπούσανε επάνω το μάτσο (όπως οι καπνιστές το τσιγάρο στο νύχι τους), για να ρθούνε όλα τα φυτά ίσια. Το μάτσο έπειτα τον έβαναν πάνω στην πλάκα. Τον πιάνανε με το ζερβί χέρι από τη μέση, τον σφίγγανε δυνατά. Με το δεξιό χέρι κρατούσανε το κόπανο και κοπάνιζαν πρώτα το μισό, ύστερα τον γυρνούσαν ανάποδα και κοπάνιζανε και τον άλλο μισό. Όταν η κάθε γυναίκα κοπάνιζε 10—15 μάτσους, σηκωνότανε και τους άπλωνε σε μέρος που να λιάζονται πολύ για να «ξεξυλιζέται» καλύτερα στο σπάθισμα.

(Ξεξυλιζώ, βγάζω το ξύλινο μέρος του βλαστού και απομένουν οι ίνες, το «σκουλί»). Μετά το κοπάνισμα γινόταν το σπάθισμα.

Το σπάθισμα γινόταν είτε σε μια καρέκλα είτε σε μια «ξυλαγαϊδάρα», που ήταν ξύλο χοντρό σαν στελάρι σκαπιδίου με ύψος περίπου ένα μέτρο. Στην κάτω μεριά κατέληγε σε τρία χαχάλια που μπηχνονταν στο χώμα κι έτσι στηρίζονταν όρθιο. Στην κορυφή του ακουμπούσαν το ζερβί τους χέρι, που κρατούσε τον κοπανισμένο μάτσο. Με το δεξιό χέρι κρατούσανε «τη σπάθη» (ξύλινο σπαθί εδικό καμωμένο για σπάθισμα) και χτυπούσανε από πάνω ως κάτω τον κοπανισμένο μάτσο. Με τον τρόπο αυτό «ξεξυλιζόταν» το λινάρι (έφευγαν δηλαδή τα ξύλινα μέρη του βλαστού και μένανε οι ίνες).

ΤΟ ΣΠΑΘΙΣΜΑ

Εχτός από την ξυλαγαϊδάρα χρησιμοποιούσαν και την καρέκλα. Ήταν πιο βολική για τη γυναίκα, γιατί πατούσε το πόδι της στον πάρο και ξεκούραζόταν όση ώρα σπάθιζε, και το σπάθισμα γινόταν στην πλάτη της καρέκλας. Μέσα στην κατοχή κατασκευάστηκαν απλές ξύλινες μηχανές για το κοπάνισμα του λιναριού. Δεν κράτησαν όμως πολύ ούτε αυτές ούτε το λινάρι.

Σε μία μέρα μέσα μια γυναίκα μπορούσε να κοπάνισει και να σπάθισει μέχρι εκατό μάτσους περίπου ή να κάμει εκατό «σκουλιό», όπως λέγανε. Τα «σκουλιό» ήτανε οι κοπανισμένοι και σπαθισμένοι μάτσοι του λιναριού, που ύστερα από αυτές τις δυο φάσεις της

κατεργασίας τους χωρίζανε σε δυο «κλώνους», το στρίβανε σαν τα κουρλά και κάνανε ένα «κότσο» (κόμπο) στην κάτω μεριά για να μη λύνουν. Μάζευαν ύστερα τις «αποσπαθίδες» (κομμάτια «σπαθισμένο», κατεργασμένο) λινάρι, που είτε έφευγε με το χτύπημα της σπάθης κι ανακατευόταν με τα «λινόξυλα» ή το έπαιρνε ο αέρας και το σκάλωνε στα γύρω χαμόκλαδα.

Αυτό που έμενε μετά τη συλλογή των αποσπαθιδών ήταν τα γνωστά λινόξυλα, που τα μαζεύανε, τους βάζανε φωτιά και τα καίγανε.

Οι γυναίκες περνούσαν τις μέρες που κοπανίζανε με «σούφερα» (κουτσομπολιά), «ανώματα» (ανώματα), τραγούδια και μαντινάδες. Σβήναν τη δίψα τους με δροσερό νερό που το φέρναν τα κοπέλια με «λαϊνές», πότε από την «Πηγαϊδόουλα» (πηγή κοντά στην τοποθεσία Αρμείλια), τα «Βρυσολούδα» και του «Γαμαλομανώλη το πηγάδι». Για να μην τους πιάνει «η χολή του λινάρου» (η σκόνη και η βρώμα), πίνανε ρακή.

(Συνεχίζεται)

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Ευχαριστούμε πολύ όλους όσους μας συμπαραστάθηκαν στο βαρύ πένθος μας για το θάνατο του αγαπημένου μας συζύγου και πατέρα Μιχαήλη Σπανιάκη

Η σύζυγος Μαρία Μιχ. Σπανιάκη

Τα παιδιά του: Νικητούλα και Γιώργος.

— Ευχαριστούμε πολύ όλους αυτούς που με οποιοδήποτε τρόπο μας συμπαραστάθηκαν, στο βαρύ πένθος μας για το θάνατο της αγαπημένης μας συζύγου και μητέρας, Ελένης συζ. Ι. Παπαδάκη που πέθανε στο Καλάμι στις 3 Απριλίου.

Ο σύζυγος: Ιωάννης Παπαδάκης
Τα παιδιά.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ «Η ΚΡΗΤΙΚΗ ΑΝΑΤΟΛΗ»

ΕΚΛΟΓΗ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Στις 17 του Μάη συνήλθαν στο Κέντρο «Λιμανάκι» Χανίων στην πρώτη γενική συνέλευσή τους, τα μέλη του νεοϊδρυμένου Πολιτιστικού Συλλόγου «Η ΚΡΗΤΙΚΗ ΑΝΑΤΟΛΗ».

Δικαίωμα εγγραφής στο Σύλλογο είχαν και έχουν όλοι οι Ηρακλειώτες και Λασιθιώτες που κατοικούν στα Χανιά.

Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέχτηκαν: 1) Νικόλαος Διακάκης, Διτής Σχολείου (Πρόεδρος) 2) Ιωάννης Δημητρουμανλάκης (Δημ. Πλάτης) 3) Δημήτρα Σπίθα — Πιμπλή γιαντρός (Γεν. Γραμμ.) 4) Νικόλαος Παναγιωτάκης, εστιατοράς, (Ταμίας) 5) Ευάγγελος Βισκαδουράκης Διτής Νομαρχίας (Μέλος) 6) Γεώργιος Κουνάλης, ζωγράφος (Μέλος) 7) Μανώλης Μανουσάκης, Πολιτικός Μηχανικός (Μέλος).

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΕΜΜ. ΒΑΡΔΙΑΤΖΑΚΗΣ
Διηγόρος
Ζωγράφος 3 — Ηράκλειο
Τηλ. 244.237 γραφείο — 234.285 οικία
Τηλ. Άνω Βιάννου 22.175

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΜΑΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΛΑΜΙΩΤΩΝ
«Η ΒΙΓΛΑ»

Έκθεση φωτογραφίας

Τα τελευταία τριάντα χρόνια έγιναν στο χωριό μας πολλές αλλαγές, που είχαν ως αποτέλεσμα τη ριζική μεταβολή του τρόπου ζωής των Καλαμιωτών.

Στο διάστημα αυτό: — Γάρα πολλοί ζήτησαν καλύτερη τύχη με την εγκατάστασή τους αλλού, κυρίως στην Αθήνα και: Ηράκλειο. — Οι παραδοσιακές γεωργικές εργασίες αντικαταστάθηκαν με δυναμικές καλλιέργειες. — Το παλιό Καλάμι σχεδόν εγκαταλείφθηκε, αφού στις παρυφές μας κτίζονται καινούρια οικισμοί.

Όλα αυτά χωρίς αμφιβολία έχουν ανεβάσει το βιοτικό επίπεδο, αλλά πρέπει να ομολογήσουμε ότι έχουν και την αρνητική τους πλευρά. Έτσι ο παλιός τρόπος ζωής και τα υραία τοπικά έθιμα σ'αυτά σβήνουν, πρόσωπα που στο παρελθόν έπαιζαν κάποιο ρόλο στη μικρή κοινωνία του χωριού μας ξεχνιούνται, οι γειτονιές με τα παλιά σπίτια και τα σοκάκια με τα καλντερίμια ερειπώνονται από την εγκατάλειψη ή αλλάζουν με την αντικατάστασή τους από σύγχρονες κατασκευές.

Σκεφτήκαμε λοιπόν ότι είναι χρέος του Συλλόγου μας να κάνει ό,τι μπορεί, για να σωθεί και να προβληθεί οτιδήποτε καλό έχει σχέση με το παλιό Καλάμι. Έτσι αποφασίσαμε να κάνουμε έκθεση παλιών και καινούριων φωτογραφιών με θέμα το Καλάμι και τους Καλαμιώτες και με σκοπό:

— Με παλιές φωτογραφίες να γνωρίσουν οι νέοι, αλλά και να θυμηθούν οι παλιοί το παλιό Καλάμι σαν εικόνα, τρόπο ζωής, έθιμα κλπ.

— Με καινούριες καλές φωτογραφίες να φωτογραφηθεί ότι έχει απομείνει ακόμη από τη γραφικότητα του χωριού μας.

Όταν ξεκινούσαμε την προσπάθεια, γνωρίζαμε ότι, εκτός από τις οργανωτικές δυσκολίες, θα υπήρχε και μια άλλη δυσκολία. Κατά πόσο δηλαδή θα βρισκόμαστε παλιές φωτογραφίες γενικότερο ενδιαφέροντος, που να απεικονίζουν στιγμιότυπα από την καθημερινή ζωή (γορτές, έθιμα, παραδοσιακές ασχολίες) και να ξεφεύγουν από το συνηθισμένο θέμα του τυπικού οικογενειακού πορτραίτου. Κι αυτό, γιατί γνωρίζαμε τη λιτή ζωή στο παλιό Καλάμι ως αποτέλεσμα των δυσκολιών καρφών που πέρασαν. Για το λόγο αυτό είδαμε όσο περισσότερες φωτογραφίες ήταν δυνατό και από αυτές μετά από προσεκτική επιλογή παρουσιάζουμε τις πιο ενδιαφέρουσες.

Η έκθεση σήμερα είναι πραγματικότητα χάρη στην προθυμία των χωριανών μας να δεινίσουν στο σύλλογο φωτογραφίες τους και βλέποντας την μπορούμε να αποκομίσουμε πολλά χρήσιμα στοιχεία.

Και πρώτα πρώτα για την εξέλιξη της φωτογραφίας στο Καλάμι. Οι παλιότερες φωτογραφίες που βρήκαμε είναι της δεκαετίας του 1910 και είναι τραβηγμένες σε στούντιο στο Ηράκλειο, Χανιά και Σύμνη. Είναι πολύ καθαρές και μπορεί κανείς να θαυμάσει σ' αυτές την ομορφιά των κρητικών παραδοσιακών στολών.

Αργότερα κάνουν την εμφάνισή τους πλανόδιοι φωτογράφοι, οι οποίοι επισκέπτονται το χωριό μας κυρίως τις Κυριακές. Οι φωτογραφίες που έβγαζαν ήταν, με σπάνιες εξαιρέσεις οικογενειακές με τα πρόσωπα όρθια σε στάση προσοχής ή καθιστά, με τις παλάμες οκου-

μπισμένες πάνω στους μηρούς. Όπως είναι φυσικό κατά κανόνα τα ενδιαφέροντα για τις φωτογραφίες αυτές είναι περιορισμένο.

Στις εξαιρέσεις που αναφέραμε είναι δύο φωτογραφίες που κάνουν αίσθηση για το θέμα που παρουσιάζουν. Στη μια έχει φωτογραφηθεί το παλιό έθιμο του κυριακάτικου χορού στην υπαίθρια «χορεύτρα», όπου παίζει ασκομαντούρα το Νικητάκι και πολλοί από τους χορευτές φορούν παραδοσιακές στολές. Στην άλλη έχει φωτογραφηθεί νεόνυμφος ζευγάρι (ο Μερτίνος με την πρώτη του γυναίκα) με παραδοσιακές στολές. Ο πόλεμος του 1940 και η πελευθέρωση ακολουθεί φέρνοντας τότε εξαθλίωση και η ασχολία με τη φωτογραφία σταματά, για να ξαναρχίσει μετά την απελευθέρωση πάλι, με τον ερχομό πλανόδιων φωτογράφων.

Θα πρέπει να πέρσουν αρκετά χρόνια, να απουλωθούν οι πληγές του πολέμου, οπότε θα αγοράσουν πλέον οι Καλαμιώτες φωτογραφικές μηχανές και μερικοί από αυτούς θα ασχοληθούν σοβαρά με τη φωτογραφία. Πρέπει να αναφέρουμε εδώ τέρως δυο ομάδες φωτογραφιών που πλουτίζουν την έκθεσή μας, γιατί ξεφεύγουν από

την ελάνη της φωτογραφίας στο χωριό μας, όπως την περιγράψαμε πιο πάνω.

Η πρώτη ομάδα είναι το αλμπουμ του κ. Μανώλη Μελιάκη και περιέχει φωτογραφίες πολύ καθαρές, τραβηγμένες οι περισσότερες το καλοκαίρι του 1939. Σ' αυτές δίνεται συστηματικά σημασία όχι μόνο στη στάση των προσώπων αλλά και στη φωτογράφιση αντιπροσωπευτικών εικόνων από το φυσικό περιβάλλον.

Η δεύτερη ομάδα είναι του 1946 περίπου και είναι τραβηγμένες από Ελβετούς, που ήρθαν και δούλεψαν εθελοντικά στην ανοικοδόμηση του ερειπωμένου χωριού μας από τους Γερμανούς. Τους αξίζει ένα μεγάλο ευχαριστώ για την προσφορά τους και θα πρέπει κάποτε αυτό το ευχαριστώ να εκδηλωθεί και έμπρακτα. Οι φωτογραφίες τους έχουν τη γοητεία του στιγμιότυπου, μια που τα πρόσωπα που φωτογράφιζαν δεν τα προεδοποίησαν για να ποζάρουν επιτηδευμένα. Ακόμη τα θέματά τους, πρόσωπα και φόντο, είναι διαλεγμένα με ευαισθησία πραγματικού καλλιτέχνη.

Μερκές φωτογραφίες της έκθεσης παρουσιάζουν ενδιαφέρον και στην πίσω τους πλευρά, γιατί γράφουν χαρακτηριστικές μαντινάδες ή μηνύματα. Παραθέτουμε παραδείγματα χωρίς να αλλάζουμε την ορθογραφία τους.

«Τό δώρον μου ήναι: μικρόν, μην το περιφρονήσης γιατί ήναι για ενθύμιον και μὴ μας λησμονήσεις. Σου στέλνω τα κορμάκια μας στη μηχανή βγαλμένα να μας ηδῆς κοιτιάδο μου, που βρήσκες στα ξένα». «Γίρσε πῆσο το χαρτὴ να δῆς τη ζωνογράφια σου θῆλη κῆτη να σου πῆ μα λήπη η ἐμιλιά μας». «Δόρον βαρὶ πολὶτήμον ήναι η φωτογραφία και δεν δορίται εἰς τους εχθρούς μόνο εἰς την φίλια». «Σας στέλνω Αυτην την φωτογραφίαν μας για να την ἔχετε μέρα κα: Νύκταν για ενθύμιον των ξενιτευμένων».

Ομιλία από τα εγκαίνια της έκθεσης Καλαμιώτικης Φωτογραφίας

Σήμερα γίνεται πραγματικότητα τα η σκέψη και η επιθυμία μας για την έκθεση Καλαμιώτικης φωτογραφίας. Αυτή η έκθεση ας είναι ένα ξεκίνημα για να μη σβήσουν τελείως από το μυαλό μας πρόσωπα αγαπημένα, γραφικοί τύποι, παλιές ομορφές του χωριού και συνήθειες. Αυτό το ξεκίνημα εύχομαι να γίνει η ανάγκη να διασωθούν οι παραδόσεις μας.

Θέβα να δεν περιμένει κανείς να αναβιώσουν οι παραδόσεις και οι συνήθειες, γιατί ο κόσμος φυσικά εξελίσσεται, προσδίδει κι εμείς δεν πρέπει να γυρίζουμε πίσω. Από τη διάσωση όμως και τη μελέτη των παραδόσεων πιστεύω, πως κανείς μαθαίνει να μπαίνει στην πρόοδο συντά και με τρόπο που να εκφράζεται η ψυχοσυνέθειά του, το είναι του, ο πραγματικός του εαυτός, διατηρώντας τις καλές ρίζες της καταγωγής του και όχι να ενδίδει απερίσκεπτα στον ξενόφερτο τρόπο ζωής, που σίγουρα ο καθένας μας τον κατακρίνει. Εμείς οι ίδιοι στις πόλεις γευόμαστε καθημερινά την απομόνωση του ανθρώπου, που δε γνωρίζει καθόλου το δ.πλανό του ή το γείτανό του. Ενώ στο χωριό ξέρομε όλοι μας τι δεσμός υπάρχει στους γείτονες και χαρακτηριστικά λέγεται η παροιμία «Καλλά ένα καλό γείτονα παρά ένα καλό συγγενή».

Δεν είναι καθόλου σίγουρο αν τα σημερινά παιδιά των χωριανών μας, μα και γενικά όλα τα παιδιά, θα αποκτήσουν μια γεύση της παράδοσης και θα διδαχτούν κάτι από αυτή. Διευρύνοντας προσεκτικά κανείς τις παραδόσεις μας θα βρει σωστές πραγματικά και όμορφες

συνήθειες στην καθημερινή ζωή και διασκέδαση. Σήμερα παρατηρούμε ότι το ξεκόμμα κάποιου ποσοστού της νεολαίας από τις ρίζες της την έχει οδηγήσει στα ναρκωτικά. Με χάρα μπορεί να δει κανείς τη νεολαία του χωριού μας να διατηρεί ακόμη την παλιά συνήθεια να κάνουν παρβές, κοπελιές και νεαροί μαζί, ενώ σε άλλα χωριά ή και κοινωνίες ακόμη κάτι τέτοιο είναι αδιανόητο. Και όμως η νεολαία του χωριού μας δεν είναι χειρότερη από άλλων χωριών, επειδή έχει αυτή τη συνήθεια. Σήμερα βέβαια ο κόσμος του χωριού όλο και λιγοστεύει, σε σύγκριση με αυτόν που είχε απομείνει, ηγαίνοντας στις παρυφές για αγροτικές καλλιέργειες. Εκεί ο τόπος δεν επιτρέπει την πολύ κοινωνική κατοίκηση, αλλά πιστεύω οι Καλαμιώτες

Αν προσέξουμε τις φωτογραφίες, ενημερωνόμαστε πάνω σε καταστάσεις και γεγονότα που δεν πρέπει να ξεχνάμε.

Αν συγκρίνουμε π.χ. τη φωτογραφία των παιδιών του δημοτικού σχολείου του 1939 με την αντίστοιχη του 1949, μπορούμε να δούμε πόση δυστυχία και κακομοιριά έφερε ο πόλεμος του 1940.

Σε φωτογραφίες του κ. Μελιάκη, αλλά και σε άλλες, μπορούμε να δούμε την παλιά βρύση του χωριού μας. Ήταν σκαλισμένη σε μαλακή πέτρα, «πελέκι», σπάνιο δείγμα τοπικής αρχιτεκτονικής με κλασικά και βυζαντινά στοιχεία. Δυστυχώς καταστράφηκε. Την ίδια τύχη είχε και το καμπαναριό της εκκλησίας μας.

Αυτά ας γίνουν αφορμή να εκτιμήσουμε και να διατηρήσουμε ό,τι έχει απομείνει από το Καλάμι στα σπίτια, αλλά κυρίως στα εξωκλήσια, γιατί έχουν ήδη γίνει σε πολλά από αυτά αναπίτρες αλλοιώσεις. Είναι βέβαια δύσκολο, αλλά αξίζει τον κόπο, όπου και όταν χρειάζονται επισκευές να χρησιμοποιούμε παραδοσιακά υλικά και τρόπο επισκευής.

Η παρουσίαση της έκθεσης είχε αρκετά προβλήματα. Προσπαθήσαμε να δώσουμε τις πιο πρακτικές λύσεις. Ευχαριστώ πάντως θα ακούσαμε υποδείξεις σε τυχόν σφάλματά μας.

Είναι σκόπιμο να τονίσουμε ότι θα είναι πολύ καλό να μας δανείσετε και άλλες φωτογραφίες, ενώ διαρκεί η έκθεση, για να είναι δυνατός ο εμπλουτισμός της, αλλά και για να μεγαλώσει ακόμη περισσότερο το ενδιαφέρον της.

Μετά το τέλος της έκθεσης ο Σύλλογος θα δημιουργήσει φωτογραφικό άλμπουμ με φωτογραφίες που τυχόν θα θελήσετε να δωρίσετε.

Κατάζοντας κανείς τις φωτογραφίες, και μάλιστα τις πιο παλιές, ασθάνεται συγκίνηση και νοσταλγεί το παλιό χωριό. Πιστεύω πως μ' αυτές τις σκέψεις στο μυαλό πρέπει ο καθένας μας να δει τη σημερινή έκθεση του Συλλόγου. Παρόμοια δραστηριότητα του Συλλόγου μπορεί να είναι η συγκέντρωση και η καταγραφή λαογραφικού υλικού από το χωριό μας, που πιστεύω πως υπάρχει άφθονο. Σ' αυτή την προσπάθεια οι μεγαλύτεροι από σας που θυμάστε ή έχετε ακούσει παλιές συνήθειες, έθιμα, ιστορίες μπορείτε να συμβάλετε αποφασιστικά. Μελλοντικά πιστεύω να πραγματοποιηθεί και αυτό.

ΝΕΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΣΥΝΕΠΑΡΧΙΩΤΩΝ

Με την επωνυμία Εκπολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Αγ. Βασιλείου Βάννου, έδρα Αθήνα οδός Θεμιστοκλέους αρ. 1 τηλ. 3600242, οι κάτοικοι περιοχής Αττικής που κατάνονται από τον Αγ. Βασίλειο συγκρότησαν Σύλλογο. Την προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή αποτελούν οι:

Μ.χ. Εμμ. Τρευλάκης
Γεώργ. Μ.χ. Διακάκης
Νίκ. Γ. Μακράκης

Στο Συκολόγιο ιδρύθηκε Πολιτιστικός Σύλλογος με βασικό στόχο την πνευματική και πολιτιστική προαγωγή των κατοίκων της περιοχής και την ανά-

πτυξη των κοινωνικών σχέσεών τους. Επίσης σκοπεύει να συνεργαστεί με όλους τους πολιτιστικούς φορείς της επαρχίας και να συμβάλει όσο μπορεί στην ανάπτυξη της πολιτιστικής ιδέας στην περιοχή.

Τις ημέρες του Πάσχα έγιναν εκλογές για την ανάδειξη Διοικητικού Συμβουλίου και Εξελεγκτικής Επιτροπής και εκλέχτηκαν οι εξής:

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Γεώργιος Γιανναδάκης Πρόεδρος
Μανώλης Αγαπουλάκης Αντιπρόεδρος
Γιώργος Πετράκης Γραμματέας
Βαγγέλης Στρατάκης Ταμίας
Μανώλης Αλεξανδράκης Μέ-

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΣΥΝΕΠΑΡΧΙΩΤΩΝ

ΠΡΟΣ:

Την εφημερίδα «ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Ενταύθα

Κύριε Διευτή,

Στην εφημερίδα μας «ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ» προβάλλετε τακτικά από τις στήλες της τα τοπικά προβλήματα της επαρχίας μας και ζητάτε τη λύση τους.

Ένα πρόβλημα, που κατά τη γνώμη μου κρίνεται πάρα πολύ σοβαρό και που αφορά δεκάδες επαγγελματίες και ερασιτέχνες ψαράδες της επαρχίας μας, δεν προβλήθηκε από την εφημερίδα μας. Το σοβαρό αυτό πρόβλημα συνίσταται στην κατασκήνση λιμενίσκου στον Κερατόκαμπο και στη θέση «Λιμεναρχείο», για την προστασία των σκαφών των επαγγελματιών και ερασιτεχνών ψαράδων της επαρχίας κατά τους χειμερινούς μήνες.

Είναι αφάνταστη η ταλαιπωρία που υφίστανται οι άνθρωποι αυτοί, ειδικά τους χειμερινούς μήνες, για να προστατίψουν τα σκάφη τους από τη μανία των κυμάτων και που αναγκάζονται να τα μεταφέρουν για προστασία στο λιμάνι της Ιεράπετρας, είτε να τα ανεγκύψουν έξω με κίνδυνο να παρασυρθούν από τα κύματα σε περίπτωση θεομηνίας και να καταστραφούν.

Όπως είναι σε σας γνωστό, σε ολόκληρη τη νότια παραλία Άρβης — Κερατοκάμπου — και Τσουτσούρου δεν υπάρχει ούτε ένα υπήνεμο μέρος για την προστασία των σκαφών κατά τους χειμερινούς μήνες. Το πιο κατάλληλο μέρος για να κατασκευαστεί ένας λιμενίσκος και

με σχετικά μικρή δαπάνη για την προστασία των σκαφών των ψαράδων των περιοχών Τσουτσούρου — Κερατοκάμπου και Άρβης είναι αυτή που προανέφερα (το «Λιμεναρχείο») και που βρίσκεται στον Κερατόκαμπο. Το μέρος αυτό κρίνεται ακόμη πιο κατάλληλο, γιατί βρίσκεται σε ίση απόσταση από την Άρβη και τον Τσουτσούρο.

Το καλοκαίρι που πέρασε παραθέριζα στον Κερατόκαμπο και έτυχε να μου αναπτύξουν το παραπάνω σοβαρό πρόβλημά τους οι ψαράδες της περιοχής. Τους συμβούλευσα να υποβάλουν σχετικό υπόμνημα στη Νομαρχία Ηρακλείου και να εκθέσουν το πρόβλημά τους, για την προστασία τόσο και ο Πρόεδρος της Κοινότητας Χόνδρου. Η Νομαρχία Ηρακλείου διαβίβασε το αίτημά τους στο Λιμενικό Ταμείο Ηρακλείου που έχει την αρμοδιότητα. Το Λιμενικό Ταμείο Ηρακλείου στερείται τα απαραίτητα χρήματα για την κατασκευή του λιμενίσκου αυτού, η μελέτη όμως που πρέπει να προύπαρξει για την κατασκευή του λιμενίσκου είναι δυνατόν να ανατεθεί στην τεχνική υπηρεσία του.

Μετά από τα παραπάνω παρακαλώ να προβάλετε το παραπάνω αίτημα των ανθρώπων αυτών από τις στήλες της εφημερίδας μας και να προβείτε στις δέουσες ενημερώσεις προς τις αρμόδιες αρχές.

Με εκτίμηση
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Γ. ΜΑΝΔΑΛΑΚΗΣ
από την Κάτω Βιάννο
Τηλ. Γραφ. 282531

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΚΟΥΝΟΥΠΙΑ

Όλοι μας λίγο πολύ έχουμε μια κάποια εμπειρία από τα κουνούπια, που με τα τσιμπήματά τους μας ενοχλούν και μας βασανίζουν και καμιά φορά είναι δυνατό να μας προκαλέσουν και σοβαρές αρρώστιες.

Τα κουνούπια, μόλις αρχίσει να σουρουπώνει, εγκαταλείπουν τα κρησφύγετά τους και ψάχνουν να βρουν αίμα για να πιούν και να ζήσουν και νερό για να γεννήσουν τα αυγά τους και να πολλαπλασιαστούν. Και ελάχιστο νερό στάσιμο είναι αρκετό για να γεννηθούν εκατομμύρια κουνούπια. Απαραίτητη προϋπόθεση για αποτελεσματική καταπολέμηση των κουνουπιών είναι η ανακάλυψη όλων των εστιών που έχουν γεννήσει τα αυγά τους. Τέτοιες εστίες είναι οι ακόλουθες: Πηγάδια ξεσκεπαστα, βόθροι ανοικτοί, στέρνες και δεξαμενές ξεσκεπαστες, βαρέλια ή ντεπόζιτα ξεσκεπαστα ή με τρύπες, παλιά λάστιχα αυτοκινήτων, ρυάκια και χείμαρροι με λιμνασμένα νερά (Γιόφυρος) και γενικά όπου υπάρχει συλλογή νερού μικρή ή μεγάλη.

Για την αντιμετώπισή τους συγκροτήθηκε με απόφαση του κ. Νομάρχη συνεργείο από κατάλληλους ψεκαστές και διέδει τη μάχη με τα κουνούπια

Μιχάλης Πλουμάκης Μέλος
Γιώργος Πιτροπογιαννάκης Μέλος

ΕΞΕΛΕΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Γιώργος Χατζάκης
Μαρία Αλεξανδράκη
Μανώλης Μανωλιδάκης
Για την υλοποίηση όλων των στόχων του Συλλόγου καλούνται όλοι οι Συκολογιανοί, όπου κι αν βρίσκονται, να πλαισιώσουν το Σύλλογο με την εγγραφή τους και με την ενεργό συμμετοχή τους.

Όποιος ενδιαφέρεται μπορεί να απευθύνεται στα μέλη του Δ. Συμβουλίου τηλ.: 221-962.

από την 1η του Απριλίου. Μόνο του όμως το συνεργείο είναι αδύνατο να μας απαλλάξει από τα βλαβερά αυτά έντομα. Χρειάζεται η συμπράξη όλων μας. Να συνεργαζόμαστε μαζί του και όχι να δυσχεραίνουμε το έργο του. Να του υποδείχουμε γύρω από το σπίτι μας ή το αγρόκτημά μας κάποια εστία που είναι ενδεχόμενο να τού 'χει ξεφύγει και όχι να το αποπέμουμε.

Επίσης να φροντίζουμε μόνοι μας να εξαφανίζουμε κάθε ύποπτη εστία στο περιβάλλον μας. Όταν έχουμε μεγάλη ποσότητα στάσιμου νερού, να ριχνουμε κάθε οκτώ μέρες λίγο ακάθαρτο πετρέλαιο. Να φροντίζουμε με επίμελα το ντεπόζιτα του νερού που βρίσκονται συνήθως στις παράσες των σπιτιών μας να είναι καλά σκεπασμένα ή χωρίς τρύπες. Να ψεκάζουμε με τα συνηθισμένα εντομοκτόνα τους χώρους που βλέπουμε πως υπάρχουν κουνούπια και να επικοινωνούμε με τη Δ/νση Υγιεινής στο τηλέφωνο 282.505 για κάθε απορία γη νερού μικρή ή μεγάλη.

Και κάτι ακόμη σχετικό. Επειδή μερικοί Κοινοτάρχες μας ζητούν να φροντίσουμε να γίνει αεροψεκασμός στην περιοχή τους, τους γνωρίζουμε ότι ο αεροψεκασμός καταργήθηκε τώρα και κάμποσα χρόνια, γιατί ενώ ήταν θεαματικός, όμως απαιτούσε πάρα πολλά χρήματα και δεν έφερε κανένα αποτέλεσμα παρά μόνο επικίνδυνη ρύπανση στο περιβάλλον, όπως αποφάνθηκαν ειδικοί επιστήμονες.

Με Εντολή Νομάρχη
Ο Προϊστάμενος Δ/νσεως
Υγιεινής
ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΚΙΝΤΖΑΚΗΣ
Ιατρός Υγιεινολόγος

ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ

Το Καστρί του κ. Ν. Κατσαράκη και Πρόταση στην Πρόταση του κ. Αντ. Σπιβακτάκη.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

★ Συνέχεια από τη σελ. 1
δες τους.

Στην ίδια κατάσταση βρίσκονται κι άλλες περιοχές. Η Κέντρα, οι Καψάλοι, το Καστρί, τα Λατόμια, ο Φαφλάγγος και άλλα μέρη.

Το αρμόδιο υπουργείο μελετά ήδη την κατάργηση του Νόμου που ίσχυε για τους οικισμούς πριν από το 1923, γιατί διαπι-

στωσε τον αναχρονισμό του.

Η ΔΕΗ λοιπόν, σε συνεννόηση και με τη Νομαρχία Ηρακλείου, άς προχωρήσει άμεσα στη χορήγηση παροχής ρεύματος σε όσους το ζητούν, για να τους κάνει πιο ανθρώπινη τη ζωή. Για να τους δώσει τη δυνατότητα να προσφέρουν πιο πολλά.

Για την Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Ηρακλείου

Στις 2 Μαΐου επισκέφθηκε ο υπουργός Γεωργίας κ. Σημίτης το Ηράκλειο. Από ό,τι μας γνωρίζουν, οι Συνισμοί της επαρχίας δεν ειδοποιήθηκαν, εκτός από τον Συνισμό Άνω Βιάννου, κι αυτός 24 ώρες πριν από την άφιξη του κ. Υπουργού. Γιατί;

Στο υπόμνημα που έδωσαν οι Γεωργικές Ενώσεις του Νομού (Εφημ. «Πατρίς» 3—5—83) αναφέρονται και πολύ σωστά σε πολλά από τα προβλήματα και τα προβλήματα των αγροτών μας. Για το λάδι όμως ούτε μια κου-

Για το Νομαρχιακό Συμβούλιο

Η επιστολή του κ. Δ. Γ. Μανδάλικη, που δημοσιεύουμε σε άλλη στήλη, θίγει ένα σοβαρό πρόβλημα της επαρχίας μας, την κατασκευή λιμενίσκου για να προστατευούνται τα ψαροκάικα της περιοχής. Τα ψαροκάικα που επιτελούν ένα σοβαρό έργο, τον εφοδιασμό της περιοχής, μα και άλλων μερών ακόμης, με τα νόστιμα ψάρια του Λιβυκού.

Στην ίδια επιστολή ο κ. Μανδάλικης δίνει και τη λύση. Το Λιμενικό Ταμείο στο οποίο διαβίβασε η Νομαρχία Ηρακλείου σχετική αίτηση των ενδιαφερο-

Οι υπηρεσίες μας απαντούν

ΠΡΟΣ: Τη Δίωξη της Εφημερίδας «Βιαννίτικα Νέα»

Κοιν.: Νομαρχία Ηρακλείου
Γραφείο Τύπου και Δημ. Σχέσεων

Αναφερόμενο: στο δημοσίευμα του φύλλου 80)22—4—83 της Εφημερίδας σας, σχετικά με τη συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση της γραμμής Άνω Βιάννου — Κερατόκαμπος, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η βατότητα της πρώτης άγονης γραμμής Άνω Βιάννου — Κερατόκαμπος δεν επιτρέπει τη δρομολόγηση όλων των τύπων λεωφορείων του ΚΤΕΛ, αλλά μόνο των μικρότερων διαστάσεων που έχει. Λόγω όμως του περιορισμένου αριθμού λεωφορείων του ΚΤΕΛ δεν είχε τη δυνατότητα αντικατάστασης του λεωφορείου που εξυπηρετούσε την ανωτέρω οδική γραμμή και λόγω βλάβης ακινητοποιήθηκε γιατί θα έπρεπε να σταματήσει την εξυπηρέτηση άλλων γραμμών.

Ήδη λόγω της αδυναμίας του ΚΤΕΛ να συνεχίσει τη συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση της αναφερόμενης γραμμής, κινήθηκε η διαδικασία για την ανάθεσή της σε ιδιώτες.

Με εντολή Νομαρχία
Η Προϊσταμένη
Μ. ΛΙΩΡΙΤΗ

Ευχαριστούμε για την ενημέρωση των αναγνωστών μας από την Διεύθυνση συγκοινωνιών της Νομαρχίας Ηρακλείου.

Από την ανάγνωσή της διαπιστώνονται:

1. Η ανάγκη να διαμορφωθεί η βατότητα του

βέντα. Μήπως η Ένωση δεν αντιμετωπίζει προβλήματα για το λάδι; ή μήπως Ελαιουργικοί Συνισμοί, μέλη των Ενώσεων, δεν υπάρχουν; Μα οι Συνισμοί μέλη της από την επαρχία και πολλοί άλλοι τι άλλο είναι; παρά αποκλειστικά ελαιουργικοί; Μια επεξεργασία, νομίζουμε, χρειάζεται.

Και με την ευκαιρία: Το υπόμνημα που ο Συνισμός Άνω Βιάννου υπέβαλε στον κ. Υπουργό προωθήθηκε ή μήπως έμεινε στα γραφεία του κ. Προέδρου της Ε.Γ.Σ.Η. που τα παράλαβε;

μένων, αναλαμβάνει τη μελέτη που χρειάζεται. Το βεβαιώνει ο ίδιος ως υπάλληλός του και γνωρίζει τις δυνατότητες που έχει. Μένει μονάχα η αναγκαία πίστωση για το έργο. Η Κοινότητα Χόνδρου, στην περιφέρεια της οποίας ανήκει η περιοχή που μπορεί να κατασκευαστεί το λιμναίο, ως επανέλθει με αίτησή της, με τη βεβαιότητα πως τα μέλη του Νομαρχιακού Συμβουλίου και ο κ. Νομάρχης, που έχουν προσωπική γνώση της ανάγκης, θα προχωρήσουν άμεσα στη χορήγηση του ποσού που απαιτείται.

δρόμου Βιάννος — Κερατόκαμπος. Πέρα από το λεωφορείο που ζητούν οι κάτοικοι να ξαναδρομολογηθεί για την εξυπηρέτησή τους, δεκάδες άλλα, επιβατικά, αγροτικά και φορτηγά τον διασχίζουν καθημερινά. Γι' αυτό επειδή η συντήρησή του, που πρέπει να γίνει μέσα στο καλοκαίρι, για να μη διακοπεί κάθε διακίνηση τους χειμερινούς μήνες.

2. Η αδυναμία του ΚΤΕΛ να εξυπηρετήσει την γραμμή Βιάννος — Κερατόκαμπος και η κίνηση της διαδικασίας για την ανάθεσή της σε ιδιώτες. Μα το σημερινό αυτό θέμα στο προηγούμενο σημείωμά μας. Οι διαδικασίες αυτές να ξεπεράσουν τα γρανάζια της χρονοβοράς γραφειοκρατίας που τραβάει μήνες και χρόνια πολλές φορές και στο μεταξύ οι κάτοικοι ταλαιπωρούνται ή εγκαταλείπουν τις δουλειές τους.

Και σ' αυτό ζητάμε και πάλι να επισπευθεί κάθε διαδικασία για να δρομολογηθεί αυτοκίνητο στην γραμμή Βιάννος — Καψάλοι — Κερατόκαμπος.

ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Με θέμα «Μεσογειακή Αναμίξια» ο γιατρός του Υγιονομικού Σταθμού Βιάννου μίλησε στους μαθητές του Γυμνασίου και Λυκείου με πολλή επιτυχία.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Από τον Ελαιουργικό και Πιστωτικό Συνεταιρισμό Άνω Βιάννου υποβλήθηκε στον υπουργό Γεωργίας υπόμνημα (2—5—83), με το οποίο ζητούνται:

Α. Να γίνει αποσυμφόρηση των ελαιοδεξαμενών του Συνισμού και να επεκταθεί ο αποθηκευτικός χώρος σε ελαιόλαδο. Έτσι θα δοθεί η δυνατότητα στο Συνισμό να καλύψει τις ανάγκες των συνεταιριών για την εναποθήκευση της παραγωγής των αλλά και την συγκέντρωση ελαιολάδου γειτονικών χωριών της επαρχίας.

Β. Να μεταφερθεί η λήξη των καλλιεργητικών δανείων στις 31 Μαρτίου αντί 31 Δεκεμβρίου που καθιερώθηκε φέτος. Η περιοχή της επαρχίας μας είναι ορεινή. Η συλλογή της μεγαλύτερης ποσότητας του ελαιοκάρπου γίνεται τους μήνες Γενάρη — Φλεβάρη — Μάρτη και επομένως οι παραγωγοί αδυ-

νατούν να εξοφλήσουν εγκαίρως τις οφειλές τους με λήξη 31 Δεκεμβρίου.

Γ. Να προωθούνται εγκαίρως τα λιπάσματα και εφόδια που ζητά ο Συνισμός. Έτσι οι παραγωγοί θα μπορούν να εφοδιάζονται και να τα χρησιμοποιούν τις ημέρες που τα

χρειάζονται. Με την καθυστέρηση αποστολή δεν απορροφούνται ή χρησιμοποιούνται χωρίς σωστή αξιοποίησή τους.

Δ. Να τοποθετηθεί Γεωπόνος στο Συνισμό. Έτσι οι παραγωγοί θα έχουν υπεύθυνες οδηγίες και πληροφορίες για τις καλλιέρ-

γειές τους. Νο δοθεί επίσημη η δυνατότητα στο Συνεταιρισμό να επεκταθεί στην εμπορία γεωργικών φαρμάκων.

Ε. Να δοθεί οικονομική ενίσχυση στο Συνισμό για τη δημιουργία μονάδας τυποποίησης του ελαιολάδου. Έτσι οι παραγωγοί θα επωφεληθούν τη διαφορά που υπάρχει στην τιμή, αλλά και θα δημιουργηθεί εργασία σε πολλούς κατοίκους και ιδιαίτερα σε μήνες που υπάρχει αυξημένη ανεργία. Το ελαιόλαδο είναι το πιο βασικό προϊόν της επαρχίας μας, απασχολούνται μ' αυτό το σύνολο των κατοίκων και θα πρέπει να προστατευθεί καθολικά για το συμφέρον τους αλλά και της εθνικής οικονομίας γενικότερα.

Για το Συνεταιρισμό Άνω Βιάννου

Ο εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος

ΓΙΑΝ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΑΚΗΣ
Μέλ. Διοικητικού Συμβουλίου

ΕΚΔΗΛΩΣΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Στον Άγιο Βασίλειο πραγματοποιήθηκε, από την τοπική οργάνωση Βιάννου του ΚΚΕ, συγκέντρωση για την Πρωτομαγία.

Για την ιστορία της Πρωτομαγιάς μίλησε ο Μανώλης Παξιμαδάκης και χαϊρέτισαν ο Συνισμός και η Κοινότητα Αγ. Βασιλείου, οι τοπικές οργανώσεις ΚΚΕ, ΚΝΕ και ΠΑΣΟΚ Βιάννου.

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΛΛΟΥ

Στην επαρχία Λασιθίου, ύστερ' από σχετική πρόταση της Διεύθυνσης Δημ. Εκπαίδευσης Ν. Λασιθίου, και που την αποδέχθηκαν οι κάτοικοι, έγινε σύμπτυξη των Δημοτικών Σχολείων. Αντί για τα ολιγοθέσια που λειτουργούσαν σ' όλα τα χωριά, δημιουργούνται δυο εξαθέσια. Στο Τζερμιάδω και τον Άγι-Γιώργη. Σ' αυτά θα μεταφέρονται με αυτοκίνητο τα παιδιά των άλλων χωριών.

Με την ευκαιρία του «Έτους Παλαμά»

(Όπως είναι γνωστό, το 1983 έχει οριστεί ως «Έτος Παλαμά», με τη συμπλήρωση 40 ετών από το θάνατό του. Με την ευκαιρία δημοσιεύουμε τα παρακάτω αποσπάσματα από το ποιητικό του έργο):

1. Τονίζοντας ο ποιητής πως ό,τι μεγάλο και αξιόλογο γίνεται στον κόσμο είναι αποτέλεσμα μόχθου και αγώνων, λέει στο «Δωδεκάλογο του Γύφτου»:
Γιατί κι ο κόσμος ο βαθύς γεννιέται πάντα από 'να πάλεμα σαν δοξαριού με μια χορδή' κι ό,τι είν' ωραίο κι ό,τι μεγάλο στέκει εδώ πέρα, μέσα στη λύσσα ενός πολέμου δουλεύεται, κι έχει πατέρα το νικητή. (Λόγος Θ', στ. 143—150).

2. Να και μερικοί στίχοι του για την ειρήνη, πολύ επίκαιροι σήμερα που ο πυρηνικός πόλεμος απειλεί με ολοκληρωτικό αφανισμό την ανθρωπότητα:
Οι Πατρίδες γυρνάνε φιλούν τα πόδια σου, Ειρήνη, Ειρήνη, Ειρήνη!
Θαύμα οι λαοί στα μητρικά τα χέρια σου, τα σπαθιά στην ποδιά σου κλειδιά κι άροτρα, Ειρήνη, Ειρήνη, Ειρήνη.

3. Κι ένα τετράστιχο ακόμα, όπου συγκρίνονται τις πολεμικές δάφνες με τα αγαθά της ειρήνης, λέει: Κι η δόξα και το σάλπισμα κι η δάφνη που στολίζει χλωρή της πολεμάρχης το μέτωπο αντρείσυνης, γλυκιές πατρίδες, πέστε μου, αξίζουν όσο αξίζει μονάχα ένα χαμόγελο στα χείλη της Ειρήνης;

ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΡΗΤΩΝ

Όπως έγινε γνωστό, οργανώνεται στην Κρήτη Παγκόσμιο Συνέδριο Κρητών για το φετινό Αιγύουσο. Την πρωτοβουλία για το συνέδριο αυτό είχε η Παγκρητική Ένωση Αμερικής. Επικεφαλής της δεσφούς επιτροπής που θα έχει τη γενική ευθύνη για την οργάνωση του συνεδρίου είναι ο συνεπαρχιώτης μας κ. Γιώργος Βαρδάκης, από τον Άγιο Βασίλειο, που είναι Αντιπρόεδρος της Παγκρητικής Ένωσης Αμερικής, ο οποίος και ήρθε πριν από λίγες μέρες στην Κρήτη μαζί με τη σύζυγό του, για την προετοιμασία του συνεδρίου.

ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΒΙΑΝΝΟΥ

Έδρα: Πεύκος Βιάννου

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Καλούνται σε Γενική Συνέλευση, όλα τα μέλη του Συλλόγου μας με τα παρακάτω θέματα:

1ο Απολογισμός της προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής.

2ον Διάφορες ανακοινώσεις επαγγελματικής φύσεως.

3ον Αρχαιρεσίες για την ανάδειξη 7 μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, 3 μελών της εκτελεστικής Επιτροπής και 2 μελών Αντιπροσώπων στις Δευτεροβάθμιες οργανώσεις.

Η Συνέλευση θα γίνει στον Πεύκο (καφενείο Πιτροπάκη) στις 19 Ιουνίου 1983, ημέρα Κυριακή και ώρα 2 μ.μ. Αν δεν γίνει απαρτία, θα επαναληφθεί την επομένη Κυριακή την ίδια ώρα στον ίδιο τόπο με τα ίδια θέματα.

Ο Πρόεδρος
ΝΙΚ. ΒΕΡΒΕΛΑΚΗΣ

ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΙΣ ΦΩΤΙΕΣ

Συχνές και πάλι οι ειδήσεις για πυρκαγιές σε πολλές περιοχές της χώρας μας. Οι ζέστες του καλοκαιριού τις εννοούν.

Ας φροντίσουμε στην επαρχία μας να μην καεί ούτε μια αστιβίδα.

Με συζητήσεις στις παρέες μας, στα καφενεία, στις γειτονιές, να νιώσουν όλοι την ανάγκη να προσέξουν τις φωτιές που ανάβονται στο ύπαιθρο. Ας προσέξουμε ακόμη και το πέταγμα του τσιγάρου ή του σπέρτου που ανάψαμε.

ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΙΣ ΦΩΤΙΕΣ — ΚΑΜΙΑ ΠΥΡΚΑΓΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΠΟ ΜΑΣ.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

— Από το Υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών δόθηκαν στο Σύλλογο Γυναικών Βιάννου, για οικονομική ενίσχυση 80.000 δραχ.

— Από το Νομαρχιακό Συμβούλιο εγκρίθηκαν τα παρακάτω ποσά για τη συντήρηση και επισκευή των διδασκηρίων: 1) Αγ. Βασιλείου 100.000, 2) Αμυρά 50.000 και 3) Ψαρής Φοράδας 100.000.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΣΥΝΕΠΑΡΧΙΩΤΩΝ

— Στις 28 του Μάρτη έγιναν αρχαιρεσίες στην Πανελλήνια Ένωση θυμάτων Γερμανικής κατοχής. Πρόεδρος στη Γενική Συνέλευση εκλέχτηκε ο συνεπαρχιώτης Μανώλης Αναστασάκης για να τιμηθεί η θυσία της επαρχίας μας. Στο Διοικητικό Συμβούλιο εκλέχτηκε ο συνεπαρχιώτης κ. Γιάννης Κασσιπάκης.

— Στις αρχαιρεσίες της Ένωσης Κρητών Επιστημών εκλέχτηκε για το Διοικητικό Συμβούλιο η Χρυσούλα Ι. Μαρκοπούλου, κόρη του αείμνηστου συνεπαρχιώτη Γιάννη Μαρκοπούλου.